

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga. Lt-98112 Skuodas, Vilniaus g. 13, tel. (8 440) 455 61, faks. (8 440) 739 84,

el. paštas kristina.nikartiene@skuodas.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188687730.

Skuodo rajono savivaldybės tarybai
Skuodo rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL GALIMYBĖS SKUODO RAJONO SAVIVALDYBEI PADIDINTI ILGALAIKĖS PASKOLOS KREDITO DALĮ

2016 m. birželio 30 d. Nr. KADV3-4
Skuodas

Ši išvada parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, kuriame nurodyta, kad Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimus priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Skuodo rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) 2016 m. birželio 3 d. raštu Nr. (4.1.18)-R2-1075 „Dėl išvados pateikimo“ kreipėsi į Kontrolės ir audito tarnybą su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės padidinti ilgalaikės 171 708 eurų paskolos¹ kredito dalį 30 proc., t. y. 51 512 eurų. Paskolos lėšos bus naudojamos projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos arba kitos tarptautinės finansinės paramos ir numatytiems Valstybės investicijų programoje, įgyvendinti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės² nustato, kad Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų. Todėl buvo vertinama, ar Savivaldybė, neviršydama Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme³ (toliau – Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas) nustatytų skolinimosi limitų, turi galimybę padidinti ilgalaikės 171 708 eurų paskolos kredito dalį 30 proc., t. y. 51 512 eurų.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitas (forma Nr. 3-sav.) bei už Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitas (forma Nr. 4) parengimą ir pateikimą, taip pat už kitų, su Savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų, šiam auditui reikalingų, dokumentų parengimą ir pateikimą. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius tvarko paskolų apskaitą, kontroliuoja skolos limitų laikymąsi.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Savivaldybės galimybės, neviršijant skolinimosi limitų, padidinti ilgalaikės 171 708 eurų paskolos kredito dalį 30 proc., t. y.

¹ AB Šiaulių banko 2015 m. gegužės 12 d. kredito sutartis Nr. KS-2015-002-08.

²Savivaldybių skolinimosi taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

³Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (TAR, 2015-12-21, Nr. 20134).

51 512 eurų. Vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, auditą suplanavome ir atlikome taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, padidinusi ilgalaikės paskolos kredito dalį, nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyti šie savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai:

- savivaldybės skola negali viršyti **70** procentų šio įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- savivaldybė, kurios biudžeto planuojami asignavimai viršija **0,3** procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti **15** procentų šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- savivaldybė, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija **0,3** procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti **1,5** procento biudžeto pajamų;

- savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus įsipareigojimų negali viršyti **10** procentų šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos;

- savivaldybės 2017 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2016 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Į skolinimosi ir skolos limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti ir trumpalaikės arba ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartos lėšų.

Skuodo rajono savivaldybės skolinimosi limitų skaičiavimo bazinis dydis yra **8 302 000** eurų (prognozuojamos Savivaldybės 2016 m. biudžeto pajamos – 7 271 000 eurų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija savivaldybės biudžetui – 1 031 000 eurų).

Savivaldybės planuojamos biudžeto⁴ pajamos yra **15 794 529** eurai (pajamos – 15 452 829 eurų, nepanaudoti 2015 m. likučiai – 341 700 eurų).

Pagal minėtas Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, Skuodo rajono savivaldybės:

- skola negali viršyti **5 811 400** eurų ($8\,302\,000 \times 70$ proc.);
- metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti **236 918** eurų ($15\,794\,529$ eurų (planuojamos biudžeto pajamos 2016-05-31) \times 1,5 proc., nes planuojami asignavimai (15 467 729 eurų) neviršija 0,3 proc. 2015 m. BVP⁵ to meto kainomis;
- garantijų limitas negali viršyti **830 200** eurų ($8\,302\,000 \times 10$ proc.).

Pagal Skolinių įsipareigojimų ataskaitos duomenis⁶,

Savivaldybės skola (paskolos):

- 2015 m. gruodžio 31 d. – 3 041 036 eurai;
- 2016 m. kovo 31 d. – 2 998 469 eurai, iš jų: 1 368 681 euras – valstybės perskolinamos paskolos, 1 629 788 eurai – paskolos iš kredito įstaigų Savivaldybės vardu.

Savivaldybės garantiniai įsipareigojimai:

⁴ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T9-24 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais iki 2016-05-31).

⁵ <https://osp.stat.gov.lt> Statistikos departamento duomenimis 2015 m. pirmąjį ketvirtį BVP to meto kainomis siekė 8228,4 mln. EUR.

⁶ Skuodo rajono savivaldybės administracijos Skolinių įsipareigojimų 2016 m. kovo 31 d. ataskaita Nr. 3-sav.

- 2015 m. gruodžio 31 d. – 504 489 eurai;
- 2016 m. kovo 31 d. – 504 489 eurai.

Savivaldybės biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su skoliniais įsipareigojimais) 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis⁷ yra 4 287,1 tūkst. eurų, iš jų įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienas – 4,6 tūkst. eurų. Lėšos paskolų grąžinimui yra planuojamos Savivaldybės biudžete ir grąžinamos kreditoriams pagal patvirtintus grąžinimo grafikus.

Skolinių įsipareigojimų bei Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitose pateikiami duomenys apie faktiškai paimtų ir negrąžintų paskolų likutį. Vadovaujantis Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis, vertinant Savivaldybės skolinimosi limitus įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei kitus skolos dokumentus. Tad nustatydami, ar prisiimant naujus skolinius įsipareigojimus nebus viršijami skolos, garantijų bei metinio grynojo skolinimosi limitai, vertinome visus Savivaldybės prisiimtus, bet dar 2016 m. gegužės 31 d. neįvykdytus įsipareigojimus pagal paskolų ir garantijų sutartis (žr. 1–3 lenteles).

1 lentelė. Informacija apie Savivaldybės skolinius įsipareigojimus (valstybės perskolinamas paskolas)

Eil. Nr.	Skolintojas	Paskolos sutarties data ir numeris	Paskolos suma, €	Lėšų paskirtis	Panaudota paskolos suma 2016-05-31, €	Negrąžinta paskolos dalis 2016-15-31, €	Grąžinimo terminas
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	LR Finansų ministerija	2001 m. balandžio 12 d. paskolos sutartis Nr. 415	1 143 234,29	Investiciniams projektams finansuoti – valymo įrenginių statybai.	1 143 234,29	594 474,29	2010 m. rugsėjo 1 d. – 2022 rugsėjo 1 d.
2.	LR Finansų ministerija	2010 m. liepos 2 d. paskolos sutartis Nr. 629	254 438,24	Investicijų projektams: „Skuodo miesto centrinės dalies sutvarkymas“, „Ligoninės triaukščio pastato dalies rekonstravimas, pritaikant patalpas savivaldybės socialiniams būstui“, „Skuodo socialinių paslaugų šeimai centro įkūrimas“, „Aleksandrijos kaimo bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“ finansuoti.	246 787,08 <i>(7 651,16 € sumos nebus skolinamasi)</i>	233 798,29	2016 m. kovo 15 d.– 2034 m. kovo 15 d.
3.	LR Finansų ministerija	2010 m. spalio 25 d. paskolos sutartis Nr. 659	91 316,59	Investicijų projektams „Skuodo vaikų darželio patalpų ir įrangos atnaujinimas“, „Lenkimų miestelio bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“, „Skuodo rajono seniūnijų kelių rekonstrukcija“ finansuoti.	88 126,71 <i>(3 189,88 € sumos nebus skolinamasi)</i>	83 488,46	2016 m. kovo 15 d.– 2034 m. kovo 15 d.
4.	LR Finansų ministerija	2011 m. liepos 13 d. paskolos sutartis Nr. 720	69 494,18	Investicijų projektams „Ylakių miestelio bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“, „Skuodo rajono vandens telkinių buklės gerinimas“, „Skuodo viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtra“ finansuoti.	53 282,13 <i>(16 212,05 € sumos nebus skolinamasi)</i>	53 282,13	2016 m. rugsėjo 1 d. – 2034 m. rugsėjo 1 d.
5.	LR Finansų ministerija	2012 m. vasario 22 d. paskolos sutartis Nr. 761	160 217,79	Investicijų projektui „J. Chodkevičiaus, Klevų ir Beržų gatvių rekonstrukcija, įrengiant lietaus kanalizaciją“ finansuoti.	86 297,36 <i>(73 920,43 € sumos nebus skolinamasi)</i>	86 297,36	2017 m. gruodžio 1 d. – 2035 m. gruodžio 1 d.
6.	LR Finansų ministerija	2012 m. gegužės 10 d. paskolos sutartis Nr. 766	292 698,88	Investicijų projektams „Skuodo miesto centrinės dalies sutvarkymas“, „Aleksandrijos kaimo bendruomenės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“, „Mosėdžio miestelio bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“, „Lenkimų miestelio bendruomeninės infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos išvystymas“ finansuoti.	282 075,91 <i>(10 623,35 € sumos nebus skolinamasi)</i>	282 075,91	2017 m. gruodžio 1 d. – 2035 m. gruodžio 1 d.
7.	LR Finansų ministerija	2013 m. sausio 11 d. paskolos sutartis Nr. 800	43 884,96	Investicijų projektui „Vilniaus gatvės Skuodo mieste viešųjų erdvių atnaujinimas“ finansuoti.	35 263,64 <i>(8 621,32 € sumos nebus skolinamasi)</i>	35 263,64	2017 m. gruodžio 1 d. – 2035 m. gruodžio 1 d.
Iš viso			2 055 284,93	x	1 935 067,12	1 368 680,08	x

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

⁷ Skuodo rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gegužės 31 d. ataskaita Nr. 4.

Pagal aukščiau išvardintas pasirašytas sutartis Savivaldybės paskolų suma 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis yra 2 055 284,93 eurų, panaudota paskolos suma – 1 935 067,12 eurų negražintos paskolos likutis – **1 368 680,08** eurų.

2 lentelė. Informacija apie Savivaldybės paskolas iš komercinių bankų

Eil. Nr.	Skolintojas	Paskolos sutarties data ir numeris	Paskolos suma, €	Paskirtis	Panaudota paskolos suma 2016-05-31, €	Negražinta paskolos dalis 2016-05-31, €	Gražinimo terminas
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	AB DNB bankas	2012 m. balandžio 30 d. sutartis Nr. K-2300-2012-91(P47-1647664)	434 430,03	ES projektų daliai finansuoti	434 430,03	317 984,86	2014 m. balandžio 30 d. – 2022 m. balandžio 30 d.
	AB DNB bankas	2012 m. balandžio 30 d. sutartis Nr. K-2300-2012-91/1 (P47-1711033)	su galimybe padidinti sumą 114 081,33		114 081,33	79 474,84	
2.	AB DNB bankas	2013 m. gegužės 13 d. sutartis Nr. K-4700-2013-756 (P47-1715056)	952 762,97	ES projektų daliai finansuoti	952 762,97	795 128,47	2015 m. gegužės 31 d. – 2023 m. gegužės 12 d.
	AB DNB bankas	2014 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T9-115 padidinta kredito suma	285 828,89		285 828,89	228 524,88	
3.	AB DNB bankas	2014 m. birželio 26 d. kredito linijos sutartis Nr. 188751834-K1	434 430,03	ES projektų daliai finansuoti	145 951,88	434 430,03	Iki 2017 m. birželio 25 d.
4.	AB Šiaulių bankas	2015 m. gegužės 12 d. sutartis Nr. KS-2015-002-08	171 708	ES projektų daliai finansuoti	35 994,49	171 708	Iki 2025 m. gegužės 11 d.
Iš viso			2 393 241,25	x	1 969 049,59	2 027 251,08	x

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Iš 2 lentelės duomenų matome, kad pagal pasirašytas sutartis su komerciniais bankais Savivaldybės paskolų suma 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis yra 2 393 241,25 eurų, panaudota paskolos suma – 1 969 049,59 eurų, negražintos paskolos likutis – **2 027 251,08** eurų.

Skuodo rajono savivaldybės skola 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis yra 3 395 931,16 eurų.

3 lentelė. Informacija apie Savivaldybės suteiktas garantijas

Eil. Nr.	Tarybos sprendimas	Garantija suteikta	Suteikto garanto suma, €	Garanto likutis 2016-05-31, €
1	2	3	4	5
1.	2008 m. liepos 31 d. sprendimas Nr. T9-136	UAB „Skuodo šiluma“	199 837,81	199 837,81
2.	2011 m. spalio 27 d. sprendimas Nr. T9-222	UAB „Skuodo vandenys“	314 903,85	304 651,3
Iš viso:			514 741,66	504 489,11

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Iš 3 lentelės duomenų matome, kad Savivaldybės suteiktų garantijų likutis 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis yra **504 489** eurai arba **6,1** proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos sumos.

Skuodo rajono savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti išipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal ilgalaikių kreditų sutartis 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis yra 3 900 420 eurų arba 47 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui sumos.

Savivaldybės 2016 m. biudžete⁸ suplanuoti asignavimai paskolų grąžinimui 2016 m. gegužės 31 d. duomenimis – 326,8 tūkst. eurų, suplanuotos skolinimosi pajamos – 236,1 tūkst. eurų. Metinis grynojo skolinimosi limitas nebus viršijamas.

Auditoriaus nuomonė

Mūsų nuomone, Skuodo rajono savivaldybė turi galimybę padidinti ilgalaikės 171 708 eurų paskolos dalį 30 proc., t. y. 51 512 eurų suma, neviršydama Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitų.

Papildomai pasiskolinus 51 512 eurų, Savivaldybės skola būtų 3 951 932 eurai arba 47,6 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui sumos (limitas yra 70 proc.).

Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės skola sudaro daugiau kaip 40 procentų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos, todėl Savivaldybė gali skolintis tik:

- projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti;
- energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, savivaldybių įgyvendinamiems pagal Vyriausybės patvirtintas programas;
- Valstybės investicijų 2016–2018 metų programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti;
- paimtoms paskoloms grąžinti.

Remiantis Valstybės kontrolės savivaldybėse atlikto finansinio (teisėtumo) audito⁹ rezultatais, siekiant užtikrinti Savivaldybės finansinės padėties tvarumą, efektyvų skolinių įsipareigojimų vykdymą, siūlome nustatyti Savivaldybės skolinimosi politiką, turėti įsipareigojimų valdymo veiksmų planą, nes būsimais laikotarpiais, kol Savivaldybė turės prievolę vykdyti ilgalaikius skolinius įsipareigojimus, galima rizika, kad bus nepajėgi užtikrinti tinkamą funkcijų vykdymą, įgyvendinti investicijų projektus ir įsipareigojimus kreditoriams.

Savivaldybės kontrolierė

Kristina Nikartienė

⁸ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T9-24 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais iki 2016-05-31).

⁹ Valstybinio audito 2015 m. rugsėjo 30 d. ataskaita Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų Nr. FA-P-30-1-32.